

باسمه تعالی

امتحانات مقطع عمومی حوزه علمیه خراسان

تجدیدی پایان سال تحصیلی ۹۸-۹۷

تاریخ امتحان: ۹۸/۶/۲ صبح ۱۰

زمان امتحان: ۹۰ دقیقه

عنوان درس: منطق ۱ (تعلیمی)

پاسخ فقط در پاسخنامه نوشته شود

طلبه باید دستش از کتاب رها نشود؛ کتاب بخواند، همه جورش را بخواند، در دوره‌ی جوانی بخواند. امام خامنه‌ای (مدظله العالی)

(بارم: ۵/۰ نمره)

سؤالات چهار گزینه‌ای

۱. قضیه موجهه «الماشی متحرک بالضرورة ما دام علی هذه الصفة» چه نام دارد؟
الف) دائمه مطلقه   ب) مشروطه عامه   ج) مطلقه عامه   د) ضروریه ذاتیه
۲. اگر قضیه «کل عاقل، لا تبطره النعمة» صادق باشد، در مورد قضیه «بعض من لا تبطره النعمة، عاقل» کدام گزینه درست است؟
الف) عکس نقیض مخالف - صادق   ب) داخل تحت تضاد - صادق
ج) عکس مستوی - صادق   د) تناقض - کاذب
۳. قید «لذاته» در تعریف «قول مؤلف من قضایا متی سلّمت لزوم عنه لذاته قول آخر» چه چیزی را خارج می‌کند؟
الف) استقراء   ب) تمثیل   ج) قیاس مساواة   د) قیاس خلف
۴. کدام قضیه منفصله، از قضیه متصله «كلما غرق زيد فهو في الماء» به دست می‌آید؟
الف) دائما إما زيد لم يغرق أو في الماء   ب) دائما إما زيد قد غرق أو في الماء
ج) ليس دائما إما زيد في الماء أو لا يغرق   د) ليس دائما إما زيد لم يغرق أو في الماء
۵. قیاس استثنائی در «قضیه شرطیه منفصله مانعة الخلو» در چه صورتی منتج است؟
الف) استثناء نقیض أحد الطرفين، ينتج نقیض الآخر   ب) استثناء عين أحد الطرفين، ينتج نقیض الآخر
ج) استثناء عين أحد الطرفين، ينتج عين الآخر   د) استثناء نقیض أحد الطرفين، ينتج عين الآخر
۶. در مورد قضیه «مانعة الخلو» کدام گزینه نادرست است؟
الف) يمكن إجتماعها في الإيجاب   ب) لا يمكن إجتماعها في السلب
ج) يمكن إرتفاعهما في السلب   د) يمكن إرتفاعهما في الإيجاب
۷. «القياس الذي تحذف منه النتيجة أو إحدى المقدمات» تعریف چه قیاسی است؟
الف) ضمیر   ب) مضمّر   ج) موصول   د) مفصول
۸. کدام شکل از اشکال قیاس اقتترانی، همه نتایج آن سالبه است؟
الف) شکل یک   ب) شکل دو   ج) شکل سه   د) شکل چهار

سوالات عبارتی

(بارم: ۲ نمره)

- الف) با توجه به عبارت، وجه اشتراک و افتراق ماده و جهت را بیان کنید. (ب) یک قضیه مثال زده و ماده و جهتش را مشخص کنید.
- «و الفرق بينهما مع أن كلا منهما كيفية في النسبة، أن المادة هي تلك النسبة الواقعية في نفس الأمر... و أما الجهة فهي خصوص ما يفهم و يتصور من كيفية نسبة القضية عند النظر فيها.»
- الف) عبارت مربوط به چه بحثی است؟ (ب) عبارت را در ضمن مثال توضیح دهید.
- «فلا إنتاج من سالتين، لأن الوسط في السالتين لايساعدنا على إيجاد الصلة و الربط بين الأصغر و الأكبر، نظرا إلى أن الشيء الواحد قد يكون مباينا لأمرين و هما لا تباين بينهما.»
- الف) عبارت مربوط به چه بحثی است؟ (ب) عبارت را در ضمن مثال توضیح دهید.
- «تحويل القضية إلى أخرى موضوعها نقيض محمول الأصل و محمولها نقيض موضوع الأصل، مع بقاء الصدق والكيف و بالإختصار هو تبديل نقيض الطرفين مع بقاء الصدق والكيف.»
- الف) عبارت مربوط به چه بحثی است؟ (ب) عبارت را در ضمن مثال توضیح دهید.
- «فإن إستثناء عين أحد الطرفين ينتج نقيض الآخر ولاينتج إستثناء نقيض أحدهما عين الآخر، لأن المفروض أنه يجوز أن يخلو الواقع منهما فلا يلزم من كذب أحدهما صدق الآخر.»

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

(بارم: ۲ نمره)

- روش نتیجه گیری این نوع قیاس را نوشته و بر اساس آن، از دو مقدمه فوق نتیجه بگیرید.
- «دائماً یا شکل سه زاویه دارد یا بیش از سه زاویه؛ هرگاه شکلی سه زاویه داشت، مربع نیست.»
- ارکان تمثیل را بیان نموده و ارزش علمی آن را بررسی کنید.
- در مثال «بعضی از انبیاء، امام نیستند» موارد خواسته شده را بنویسید.
- الف) عکس نقيض مخالف (ب) متضاد (ج) نقض المحمول (د) تناقض
- فرق قضیه «لزومیه» و «اتفاقیه» را در ضمن مثال بنویسید.
- «کل ب م» و «لا ح م»؛ این قیاس را از حیث شرایط بررسی نموده و در صورت منتج بودن، آن را اثبات کنید.

«موفق باشید»